

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning av hur landstingsstyrelsen redovisar måluppfyllelse i årsredovisningen 2013

Rapport nr 37/2013

Innehåll

1. Sammanfattande analys.....	3
2. Inledning.....	4
2.1 Iakttagelser i 2012 års granskning.....	4
2.2 Revisionsfrågor m.m.	4
2.3 Rapportens disposition	5
3. Granskningens resultat	5
3.1 Arbetet med årsredovisningen.....	5
3.2 Årsredovisningens struktur	6
3.1 Fullmäktiges vision för år 2020	7
3.2 Fullmäktiges övergripande mål.....	7
3.2.1 Landstingsstyrelsen som nämnd.....	7
3.2.2 Hälso- och sjukvårdsnämnden	8
3.2.3 Nämnden för funktionshinder och habilitering.....	9
3.2.4 Nämnderna för folkhälsa och primärvård	9
3.2.5 Regionförbundet i Västerbottens län.....	10
3.2.6 Styrelsen för Vindels folkhögskola.....	10
3.2.7 Styrelsen för Storumans folkhögskola	10
3.2.8 Patientnämnden	11
3.2.9 Kostnämnden.....	11
4. Svar på revisionsfrågor	11
4.1 Rekommendationer	12

1. Sammanfattande analys

Granskningen visar att landstingsstyrelsen utvecklat sin redovisning i årsredovisningen av måluppfyllelsen i förhållande till tidigare år. Årsredovisningen har en ny struktur som innebär att landstingsstyrelsen redogör för måluppfyllelsen per styrelse och nämnd. Tidigare år har årsredovisningen saknat en indelning som gjort det möjligt att bedöma om styrelser och nämnder genomfört sina verksamheter i enlighet med fullmäktiges mål, uppdrag och direktiv.

Även om strukturen i årsredovisningen är utvecklad så bedömer vi att landstingsstyrelsen inte har en tillräcklig redovisning av måluppfyllelsen. Ett grundläggande problem är att landstingsstyrelsen och flera av övriga styrelser och nämnder i alltför liten utsträckning utvecklat mätbara mål. För flera av styrelserna och nämnderna saknas tillräckligt utvecklade underlag för att man ska kunna bedöma måluppfyllelsen. Bristerna i underlagen medför svårigheter för styrelsen att i årsredovisningen följa upp och redovisa resultatet i förhållande till fullmäktiges mål.

Ett annat problem är att landstingsstyrelsen utan tydliga kriterier delat upp sina bedömningar av måluppfyllelsen till ”helt” och ”delvis” uppfyllda mål. Av bedömningarna framgår inte var gränserna går för att styrelsen ska bedöma om mål är helt eller delvis uppfyllt.

I sina samlade bedömningar har landstingsstyrelsen dessutom slagit samman sina bedömningar av helt och delvis uppfyllda mål. Detta bidrar ytterligare till svårigheter att förstå styrelsens bedömningar. Som exempel kan nämnas att styrelsen för sitt eget ansvarsområde i den samlade bedömningen i årsredovisningen uppger att 34 av 40 mål helt eller delvis är uppnådda. Först när man läser längre bak i årsredovisningen framgår att styrelsen bedömer att man helt uppnår 18 av de 40 målen.

Med utgångspunkt av iakttagelser i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Ta fram mätbara mål för sitt verksamhetsområde och följ upp resultatet med hjälp av de mätbara målen.
- Verka för att övriga styrelser och nämnder tar fram fler mätbara mål och följer upp sina resultat med hjälp av de mätbara målen.
- Fortsätt arbetet med att utveckla redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen. Bedömningarna ska kunna verifieras med hjälp av redovisning av resultat i förhållande till mätbara mål. Redovisningen av måluppfyllelsen ska göras i relation till fullmäktiges mål, uppdrag och direktiv.
- Säkerställ att det i landstingets ledningssystem finns en processbeskrivning med regler och rutiner för hur underlagen till årsredovisningen ska beredas.

2. Inledning

Utifrån fullmäktiges beslut om inriktning och budget har landstingsstyrelsen som styrelse ansvar att leda och samordna landstingets angelägenheter. Med hjälp av årsredovisning ska styrelsen återrapportera resultatet till fullmäktige. Enligt kommunallagen ska styrelsens förvaltningsberättelse innehålla en utvärdering om målen uppnåtts. Revisorerna har i uppdrag att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten har bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

2.1 Iakttagelser i 2012 års granskning

Granskning år 2012 visade att landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen inte var utformad på sådant sätt att det gick att bedöma om styrelser och nämnder genomfört sina verksamheter i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag. Orsaken till detta var att fullmäktiges indikatorer för uppföljning inte brutits ned per styrelse och nämnd. I årsredovisningen hade landstingsstyrelsen återrapporterat resultatet för indikatorerna för landstinget som helhet. Det var därför inte möjligt att bedöma i vilka delar exempelvis landstingsstyrelsen eller hälso- och sjukvårdsnämnden hade uppfyllt fullmäktiges mål. Granskning visade vidare att landstingsstyrelsen även brustit i sin uppsikt över övriga styrelser och nämnder när det gäller att inhämta information om deras måluppfyllelse. Med anledning av iakttagelserna lämnade revisorerna följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Lämna bedömningar i årsredovisningen av i vilken grad såväl landstingsstyrelsen som övriga styrelser och nämnder bedrivit sina verksamheter i förhållande till fullmäktiges övergripande mål och uppdrag. Bedömningar ska kunna verifieras med hjälp av redovisning i förhållande till mätbara mål.
- Säkerställ att det finns dokumenterade rutiner på tjänstemannanivå som beskriver hur beredningen av årsrapporten vad gäller redovisning av måluppfyllelse ska gå till.
- Säkerställ att det resursmässigt och kunskapsmässigt finns en organisation i landstinget för arbetet med att ta fram redovisningen av måluppfyllelse i årsrapporten.

2.2 Revisionsfrågor m.m.

Granskningen är inriktad mot hur landstingsstyrelsen i årsredovisningen år 2013 redogör för styrelser och nämnders resultat i förhållande till fullmäktiges mål.

- Har landstingsstyrelsen i förvaltningsberättelse bedömt genomförd verksamhet i förhållande till fullmäktiges övergripande mål?

- Kan landstingsstyrelsen med hjälp av redovisningen i förvaltningsberättelsen verifiera dessa bedömningar?

Kommunallagen och fullmäktiges anvisningar ligger till grund för granskningens slutsatser och bedömningar. Granskningen är första hand genomförd med hjälp av dokumentationsstudie av landstingsstyrelsens årsredovisning. Vi har också granskat underlagen till årsredovisningen. Underlagen är granskade i särskilda basgranskningar av styrelser och nämnder.

Denna rapport omfattar inte frågorna om årsbokslutet är upprättat i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt ger en rättvisande bild av landstingets resultat och ställning. För svar på dessa frågor hänvisar vi till granskning av årsbokslutet (36/2013).

Chefen för staben för planering och styrning och samordnare för arbetet med årsredovisningen har getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

2.3 Rapportens disposition

Rapporten inleds med en översiktlig genomgång av hur arbetet med beredningen av årsredovisningen för år 2013 var organiserad. Vi har också inledande avsnitt som beskriver av hur årsredovisningen är uppbyggd.

Efter dessa genomgångar följer ett avsnitt där vi granskar hur landstingsstyrelsens redovisat måluppfyllelsen för fullmäktiges vision om att Västerbotten ska ha världens bästa hälsa och friskaste befolkning år 2020.

Resterande del av rapporten utgör granskning av landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen i förhållande till fullmäktiges mål, uppdrag och direktiv.

I anslutning till varje avsnitt lämnar vi kommentarer till landstingsstyrelsens redovisning. Rapporten avslutas med svar på revisionsfrågor och förslag till rekommendationer till landstingsstyrelsen.

3. Granskningens resultat

3.1 Arbetet med årsredovisningen

Inför arbetet med årsredovisning genomfördes under hösten 2013 på tjänstemannanivå en planering för arbetet. En arbetsgrupp bildades och en tidplan för arbetet presenterades för landstingsdirektörens ledningsgrupp.

I sin verksamhetsplan för år 2014 gav landstingsstyrelsen i december 2013 direktiv till övriga styrelser och nämnder och till Regionförbundet i Västerbottens län om hur deras årsrapporter för år 2013 skulle vara utformade. Av anvisningarna framgår att styrelser, nämnder och regionförbundet skulle utvärdera sina verksamheter utifrån:

- Gällande lagstiftning och föreskrifter
- Fullmäktiges mål
- De mål som styrelser, nämnder och regionförbundet fastställt i sina verksamhetsplaner
- De kontroller som styrelser, nämnder och regionförbundet fastställt i sina internkontrollplaner

Av verksamhetsplanen framgår att övriga styrelser och nämnder och regionförbundet senast den 25 februari 2014 skulle lämna sina årsrapporter till landstingsstyrelsen.

Vår kommentar

Av granskningen framgår att det på tjänstemannanivå organiserades ett arbete med att ta fram förslag till årsredovisning. På politisk nivå utgick anvisningar till styrelser och nämnder om innehåll och tidpunkt för att rapportera underlag till landstingsstyrelsen. Vi bedömer att det är angeläget att landstingsstyrelsen i god tid uppger för övriga styrelser och nämnder när de ska överlämna underlagen till landstingsstyrelsen. Detta så att övriga styrelser och nämnder har god framförhållning att planera tidpunkter för beslut om underlagen.

Vi konstaterar att det på tjänstemannanivå saknas en beslutad processbeskrivning med regler och rutiner för hur förvaltningen ska bereda underlag till landstingsstyrelsens årsredovisning.

3.2 Årsredovisningens struktur

I årsredovisningen finns ett avsnitt med landstingsstyrelsens samlade bedömning. I detta avsnitt lämnar landstingsstyrelsen först en bedömning av måluppfyllelsen för fullmäktiges vision om att Västerbotten år 2020 ska ha världens bästa hälsa och friskaste befolkning. Därefter bedömer landstingsstyrelsen måluppfyllelsen för sig själv som nämnd och för landstingets övriga styrelser och nämnder. Landstingsstyrelsens avslutar sin samlade bedömning i årsredovisningen med att kommentera landstingets ekonomiska resultat.

Längre bak i årsredovisningen finns avsnitt där landstingsstyrelsen ytterligare kommenterar måluppfyllelsen och beskriver viktiga händelser för respektive styrelse och nämnd och för regionförbundet.

Vår kommentar

Landstingsstyrelsen har i jämförelse med tidigare år utvecklat sin redovisning i årsredovisningen av måluppfyllelsen. Årsredovisningen har en ny struktur som innebär att landstingsstyrelsen redogör för måluppfyllelsen per styrelse och nämnd. Tidigare år saknade redovisningen en sådan indelning.

3.1 Fullmäktiges vision för år 2020

Styrelsens redovisning av måluppfyllelsen för fullmäktiges vision om att Västerbotten ska ha världens bästa hälsa och friskaste befolkning utgår från bedömningar av resultatet för 19 hälsoindikatorer. I årsredovisningen uppger landstingsstyrelsen att västerbottningarnas hälsa förbättras och att de flesta av hälsoindikatorerna går i rätt riktning. Landstingsstyrelsen konstaterar att det behövs ytterligare förbättringar för att uppnå målet. I anslutning till styrelsens bedömning finns ett illustrativt diagram. I diagrammet redovisas resultatet för de 19 indikatorerna för Västerbotten i förhållande till genomsnittet för övriga landet. Även i en bilaga till årsredovisningen finns en redogörelse av resultatet för de 19 hälsoindikatorerna. I bilagan har man tagit hjälp av två s.k. spindeldiagram.

Vår kommentar

Vi är positiva till att styrelsen tagit hjälp av diagram för att redovisa måluppfyllelsen för hälsoindikatorerna. Vår uppfattning är emellertid att styrelsen alltför översiktligt kommenterat måluppfyllelsen av hälsoindikatorerna och fullmäktiges vision om världens bästa hälsa och friskaste befolkning år 2020. Av redovisningen framgår inte om det finns risk att vissa indikatorer inte kommer att uppnås år 2020.

3.2 Fullmäktiges övergripande mål

3.2.1 Landstingsstyrelsen som nämnd

Med utgångspunkt av fullmäktiges övergripande mål har landstingsstyrelsen för år 2013 formulerat 40 delmål. I den samlade bedömningen i årsredovisningen uppger landstingsstyrelsen att nämnden helt eller delvis uppfyllt 34 av 40 målen. Styrelsen redovisar följande måluppfyllelse:

- **Bättre och jämlik hälsa.** Styrelsen redovisar att 9 av 10 är helt eller delvis uppfyllda.
- **God vård.** Styrelsen redovisar att 4 av 6 mål är helt eller delvis uppfyllda.
- **Hälsofrämjande och attraktiva arbetsplatser.** Styrelsen redovisar att 7 av 7 mål är helt eller delvis uppfyllda.
- **God hushållning.** Styrelsen redovisar att 4 av 6 mål är helt eller delvis uppfyllda.
- **Miljö, hållbar tillväxt och regional kraftsamling.** Styrelsen redovisar att alla mål är helt eller delvis uppfyllda.
- **Medborgarinflytande.** Styrelsen redovisar att alla mål är helt eller delvis uppfyllda.

Vår kommentar

Det är svårt att förstå innebörden i landstingsstyrelsens samlade bedömning av måluppfyllelsen. En komplikation är att styrelsen

utan tydliga kriterier delat upp bedömningarna i ”delvis” uppfyllda mål och ”helt” uppfyllda mål. I styrelsens redovisning är det otydligt när mål kan anses vara delvis eller helt uppfyllda.

Ett problem är också att landstingsstyrelsen i sin samlade bedömning slår samman mål som är delvis och helt uppfyllda. Det blir därmed otydligt i vilka delar landstingsstyrelsen anser att målen är uppfyllda.

Längre bak i årsredovisningen har landstingsstyrelsen ytterligare kommenterat sin måluppfyllelse. Enligt dessa kommentarer har landstingsstyrelsen ”helt” uppfyllt 18 av de 40 målen. I en bilaga till årsredovisningen redovisar styrelsen i detalj hur styrelsen bedömt måluppfyllelsen för samtliga mål.

Av vår basgranskning (34/2013) framgår att styrelsen endast i begränsad utsträckning formulerat mätbara mål. I basgranskningen har vi bedömt att styrelsen för en fjärdedel av målen har en tillfredsställande redovisning. Vi har bedömt att redovisningen inte är tillräckligt utvecklad för att man ska kunna bedöma måluppfyllelsen.

3.2.2 Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Landstingsstyrelsens samlade bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden helt eller delvis uppnått 38 av nämndens 55 delmål. Styrelsen kommenterar att nämnden har en obalans mellan budget och resultat och att tillgängligheten är ett förbättringsområde.

Vår kommentar

Landstingsstyrelsens bedömning av nämndens måluppfyllelse är svår att förstå. Metoden att utan tydliga kriterier först dela in redovisningen i ”delvis” och ”helt” uppfyllda mål och därefter räkna samman dessa gör att redovisningen av måluppfyllelsen blir otydlig.

Längre bak i årsredovisningen har landstingsstyrelsen ytterligare kommenterat nämndens måluppfyllelse. Enligt denna redovisning har nämnden helt uppnått 29 av de 55 målen.

Av vår basgranskning (32/2013) framgår att nämnden jämfört med tidigare år väsentligt utvecklat sin styrning och uppföljning med hjälp av mätbara mål. Nämnden har formulerat fler mätbara mål och har blivit bättre på att följa upp sitt resultat med hjälp av de mätbara målen. Vi har bedömt att nämnden har en tillfredsställande redovisning för drygt hälften av målen.

I basgranskningen har vi bedömt att nämnden inte hade en tillräcklig måluppfyllelse. Denna bedömning utgår från att nämnden redovisade ett underskott i förhållande till budget på 1,5 procent. Detta trots att nämnden år 2013 tillfördes inkomstförstärkningar i form av utbetalda AFA-medel. Även i andra avseenden, såsom för mål för tillgänglighet, var måluppfyllelsen svag.

3.2.3 Nämnden för funktionshinder och habilitering

Landstingsstyrelsens samlade bedömning är att nämnden för funktionshinder och habilitering helt eller delvis uppfyllde 21 av 26 mål. Styrelsen uppgav att nämnden inte hade haft möjlighet att påverka den höga kostnadsutvecklingen för hjälpmedel. Styrelsen uppgav också att det var en utmaning för nämnden att anpassa verksamheten till kommunernas minskade beställningar av hjälpmedel.

Vår kommentar

Som framgått blir landstingsstyrelsens bedömningar otydliga till följd av att redovisningen utgår från både delvis och helt uppfyllda mål. Av avsnitt längre bak i årsredovisningen framgår att styrelsen bedömer att nämnden helt uppfyller hälften av sina mål.

Av vår basgranskning (30/2013) framgår att nämnden blivit bättre på att styra och följa upp sin verksamhet med hjälp av mätbara mål. I basgranskningen bedömer vi att nämnden har en tillfredsställande uppföljning för ca två tredjedelar av sina mål.

En slutsats från basgranskningen är emellertid att nämnden inte har en tillräcklig måluppfyllelse för år 2013. Hjälpverksamheten hade ett underskott i förhållande till budget på nästan 30 procent. Hela nämnden redovisade ett ekonomiskt underskott som uppgick till 1,8 procent av budget. Detta trots att nämnden år 2013 tillfördes inkomstförstärkningar i form av utbetalda AFA-medel.

3.2.4 Nämnderna för folkhälsa och primärvård

I årsredovisningen har landstingsstyrelsen översiktligt kommenterat måluppfyllelsen för de tre nämnderna för folkhälsa och primärvård:

- **Nämnden för Umeåregionen.** Styrelsen uppger att nämnden uppfyllt de mål som finns i verksamhetsplanen och att nämnden redovisar ett ekonomiskt överskott.
- **Nämnden för Skellefteå- och Norsjöområdet.** Styrelsen uppger att nämndens ”uppdrag under planperioden är fullgjort”. Styrelsen konstaterar också att nämnden redovisar ett ekonomiskt överskott.
- **Nämnden för södra Lappland.** Styrelsen uppger att nämnden uppfyllt de mål som finns i verksamhetsplanen. Styrelsen redovisar att det finns ett ekonomiskt underskott för ordinarie kostnader och ett överskott för projektmedel. Sammantaget redovisar nämnden ett ekonomiskt överskott.

Vår kommentar

Landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen för de tre nämnderna för folkhälsa och primärvård är för översiktlig. Utifrån styrelsens redovisning är det svårt att verifiera styrelsens bedömningar.

Av vår basgranskning (33/2013) framgår att de tre nämnderna jämfört med tidigare år väsentligt utveckla sin styrning och uppföljning

med hjälp av mätbara mål. Vi har bedömt att nämnderna för drygt hälften av sina mål har en tillfredsställande redovisning. Vi har också bedömt att de tre nämnderna i allt väsentligt har en tillfredsställande måluppfyllelse i förhållande till fullmäktiges uppdrag och direktiv. Denna slutsats bygger i huvudsak på att de tre nämnderna i enlighet med fullmäktiges reglemente inhämtat kunskap och överlämnat underlag till landstingsstyrelsen och fullmäktige. Nämnderna har också varit aktiva när det gäller att få fler samhällsaktörer att medverka i det hälsofrämjande arbetet.

3.2.5 Regionförbundet i Västerbottens län

I årsredovisningen beskriver landstingsstyrelsen viktiga händelser och verksamhet som är genomfört av förbundet. Styrelsen redovisar också förbundets ekonomiska resultat.

Vår kommentar

Vi noterar att texterna i landstingsstyrelsens årsredovisning om förbundet är översiktliga och svåra att värdera.

3.2.6 Styrelsen för Vindels folkhögskola

Landstingsstyrelsen uppger att utbildningen år 2013 blev genomförd som planerat. Folkhögskolestyrelsen har uppnått målet för antal deltagarveckor och en ny reklamutbildning har startat. Landstingsstyrelsen beskriver att tidigare års överskott har använts för nya satsningar i utbildning, medarbetare, lokaler m.m. Vid årets slut redovisade folkhögskolestyrelsen ett underskott mot budget på drygt 1 miljon kronor.

Vår kommentar

Landstingsstyrelsens redovisning av folkhögskolestyrelsens måluppfyllelse är svår att värdera. Av vår basgranskning (31/2013) framgår att folkhögskolestyrelsen endast har ett mätbart mål. Vi anser att detta inte är ett tillräckligt underlag för att kunna värdera om folkhögskolestyrelsen genomfört verksamheten i enlighet med fullmäktiges mål, uppdrag och direktiv.

Vi anser att landstingsstyrelsen i årsredovisningen inte tillräckligt kommenterat folkhögskolestyrelsens underskott på drygt 1 miljon kronor i förhållande till budget. Av vår basgranskning framgår att folkhögskolestyrelsens underskott för år 2013 uppgick till knappt 50 000 kronor. Detta efter att man avräknat det överskott på 970 000 kronor som folkhögskolestyrelsen hade från tidigare år.

3.2.7 Styrelsen för Storumans folkhögskola

Landstingsstyrelsen uppger att utbildningen är genomförd enligt verksamhetsplan. Folkhögskolestyrelsen har uppnått målet för antal deltagarveckor och startat upp en ny utbildning i Örnsköldsvik. Av landstingsstyrelsens redovisning framgår att skolan redovisar ett underskott på 232 000 kronor i förhållande till budget.

Vår kommentar

På samma sätt som för Vindelns folkhögskola så bedömer vi att landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen är för översiktlig för att man ska kunna värdera om det redovisade resultatet är förenligt med fullmäktiges mål, uppdrag och direktiv.

3.2.8 Patientnämnden

Landstingsstyrelsen uppger att nämnden genomfört de aktiviteter som nämnden beslutat om att genomföra. Landstingsstyrelsen uppger också att nämnden genomfört det direktiv den fått från fullmäktige om fortsatt uppmärksamhet på brister som kan äventyra patientsäkerheten. Styrelsen redovisar att nämnden uppvisar ett överskott i förhållande på budget som uppgår till drygt 234 000 kronor.

Vår kommentar

Av vår basgranskning (27/2013) framgår att patientnämnden i allt väsentligt uppfyllt fullmäktiges mål. Nämnden har också en tillfredsställande redovisning med hjälp av mätbara mål. Vi bedömer att landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen för patientnämnden är för översiktlig.

3.2.9 Kostnämnden

Landstingsstyrelsen redogör för resultatet för en enkät som visar att 90 procent av patienterna var nöjda med levererad mat. Detta var enligt styrelsen inte förenligt med nämndens mål på 95 procent nöjda. Styrelsen uppgav att åtgärder hade vidtagits för att förbättra resultatet. Styrelsen konstaterade att nämnden redovisade ett underskott på 230 000 kronor.

Vår kommentar

Landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen för kostnämnden är för översiktlig. Vår basgranskning (28/2013) visar att kostnämnden har få mätbara mål. Utifrån nämndens redovisning av måluppfyllelsen är det svårt att bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges mål och uppdrag.

4. Svar på revisionsfrågor

Granskningen visar att landstingsstyrelsen inte har en tillfredsställande redovisning av om styrelser och nämnder har uppnått fullmäktiges mål, uppdrag och direktiv. Slutsatsen bygger på de svar vi nedan redovisar på granskningens två revisionsfrågor.

Svar på granskningens revisionsfrågor

Revisionsfråga	Ja/Nej	Vår kommentar
Har landstingsstyrelsen bedömt genomförd verksamhet i förhållande till fullmäktiges övergripande mål?	Nej	Metoden med helt och delvis uppfyllda mål bidrar till att det är svårt att förstå styrelsens bedömningar.
Kan landstingsstyrelsen med hjälp av redovisningen i förvaltningsberättelsen verifiera dessa bedömningar?	Nej	För flera av styrelserna och nämnderna saknas tillräckligt utvecklade underlag.

4.1 Rekommendationer

Vi rekommenderar landstingsstyrelsen att:

- Ta fram mätbara mål för sitt verksamhetsområde och följ upp resultatet med hjälp av de mätbara målen.
- Verka för att övriga styrelser och nämnder tar fram fler mätbara mål och följer upp sina resultat med hjälp av de mätbara målen.
- Fortsätt arbetet med att utveckla redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen. Bedömningarna ska kunna verifieras med hjälp av redovisning av resultat i förhållande till mätbara mål. Redovisningen av måluppfyllelsen ska göras i relation till fullmäktiges mål, uppdrag och direktiv.
- Säkerställ att det i landstingets ledningssystem finns en processbeskrivning med regler och rutiner för hur förvaltningen ska bereda underlag till landstingsstyrelsens årsredovisning.

Umeå den 8 april 2014

Richard Norberg
Certifierad kommunal revisor